

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 240 | Datum 20-26 January

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 71 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

24 januari: De Turkse autoriteiten arresteren 71 personen in 23 provincies wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, waaronder beschuldigingen van berichten op sociale media en het gebruik van ByLock, zo maakte minister van Binnenlandse Zaken Ali Yerlikaya bekend, ondanks een uitspraak van het EHRM waarin wordt verklaard dat het gebruik van ByLock geen strafbaar feit is.

24 januari: Twaalf jaar na de protesten in het Gezi Park werd de beroemde manager Ayşe Barım in Istanbul gearresteerd wegens vermeende pogingen om de regering omver te werpen, waarbij prominente acteurs Halit Ergenç, Dolunay Soysert, Mehmet Günsür en Rıza Kocaoğlu werden opgeroepen om te getuigen als onderdeel van het onderzoek.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

23 januari: Nalatigheid heeft bijgedragen aan de dood van 78 mensen bij een brand in het Grand Kartal Hotel in het

Turkse skigebied Kartalkaya, waarbij deskundigen niet-functionele brandalarmen, onvoldoende nooduitgangen en houten bekleding aanhaalden die de brand aanwakkerden.

20 januari: Hüsamettin Karadeniz, een gepensioneerde imam bij wie de diagnose lymfoom in een vergevorderd stadium was, stierf in de gevangenis van Kırşehir nadat de Turkse autoriteiten herhaaldelijk zijn verzoeken om vrijlating op medische gronden hadden afgewezen; Hij zat sinds 2021 gevangen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. Ook zijn verzoeken om behandeling werden afgewezen door het Ankara Universitair Oncologieziekenhuis.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

22 januari: De politie arresteert 38 mensen, waaronder ESP-covoorzitter Murat Çepni en Limter-İş-voorzitter Kanber Saygılı, tijdens een protest in Kadıköy in Istanbul tegen de detentie van 41 journalisten en verenigingsleden van linkse groeperingen.

25 januari: De politie gebruikte fysiek geweld om 34 mensen vast te houden op het Ulus-plein in Ankara, die reclame maakten voor een conferentie van de Furkan-beweging die gepland was voor 26 januari 2025.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

21 januari: In totaal 37 personen, waaronder pro-Koerdische en linkse politici, journalisten en activisten, werden vastgehouden in een in Istanbul gevestigde terrorismebestrijdingsoperatie die zich richtte op vermeende banden met de Marxistisch Leninistische Communistische Partij (MLKP).

23 januari: Een Turkse rechtbank veroordeelde journalisten Yakup Çetin, Ahmet Memiş, Cemal Azmi Kalyoncu, Gökçe Firat Çulhaoğlu, Ünal Tanık en Yetkin Yıldız in een nieuw proces tot gevangenisstraf op grond van terrorismegerelateerde aanklachten in verband met de Gülen-beweging, ondanks een eerdere uitspraak van het Hooggerechtshof dat het bewijs onvoldoende was, meldde de Media and Law Studies Association (MLSA).

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

20 januari: Er wordt onderzoek gedaan naar de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, omdat hij naar verluidt hoofdofficier van justitie Akın Gürlek heeft aangevallen met opmerkingen die hij maandag heeft gemaakt, naar aanleiding van de arrestatie van het hoofd van de CHP-jeugdafdelingen, Cem Aydın, als onderdeel van lopende onderzoeken naar oppositiefiguren en CHP-gemeenten.

21 januari: Ümit Özdağ, leider van de extreemrechtse Overwinningspartij van Turkije, werd gearresteerd op beschuldiging van "het aanzetten tot haat en vijandschap onder het publiek", in wat critici beschouwen als een willekeurige zet van de regering van president Erdoğan om oppositiepartijen aan te vallen en afwijkende stemmen het zwijgen op te leggen.

21 januari: Mertcan Üreten, een gemeenteraadslid van de CHP uit het district Yunussemre in Manisa, werd gearresteerd omdat hij de opmerkingen van de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, over de hoofdofficier van justitie van Istanbul op sociale media had gedeeld.

22 januari: Firat Epözdemir, bestuurslid van de Orde van Advocaten van Istanbul, werd op 23 januari 2025 op de luchthaven van Istanbul vastgehouden op beschuldiging van "lidmaatschap van een terroristische organisatie", waarbij huiszoekingen werden uitgevoerd in zijn huis en

kantoor, waar zijn computer en enkele documenten in beslag werden genomen.

KOERDISCHE MINDERHEID

23 januari: de Koerdische filmregisseur Kazım Öz werd kortstondig vastgehouden in Istanbul wegens beschuldigingen van "terroristische propaganda" in zijn film "Zer" uit 2017 en werd na ondervraging vrijgelaten, met een hoorzitting gepland voor 13 maart.

23 januari: Een Koerdische gevangene, Ahmet Kaya, een gevangene die naar verluidt in 2023 door bewakers is aangevallen in de Van High-Security Prison, verkeert in kritieke toestand vanwege onbehandelde verwondingen, waaronder ademhalingsmoeilijkheden, botdegeneratie en tandvleesaandoeningen.

ANDERE MINDERHEDEN

21 januari: Een groeiende golf van nationalisme in Turkije verergert de uitdagingen voor de christelijke minderheid, die te maken krijgt met sociale discriminatie, institutionele druk en gerichte aanvallen, waarbij Turkije in de top 50 van landen voor christenenvervolgung staat op de World Watch List van Open Doors 2025.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

20 januari: De Iraanse rapper Amir Hossein Maghsoudloo, beter bekend als Tataloo, is ter dood veroordeeld wegens godslastering nadat hij eind 2023 uit Turkije was gedeporteerd.

FOLTERING EN MISHANDELING

21 januari: De familie van de 57-jarige gevangene Dilek Dağlı, die momenteel in een Turkse gevangenis wordt vastgehouden, heeft opgeroepen tot haar vrijlating vanwege verslechterende gezondheidsproblemen, waaronder leverproblemen, zenuwcompressie, hoge bloeddruk, gehoorverlies en schade aan de meniscus, waardoor ze haar basistaken niet meer kan uitvoeren.

22 januari: De twintigjarige Furkan Özen beschuldigde de Turkse politie van wreedheid nadat hij tijdens protesten in het Akdeniz-district van Mersin door een gepantserd voertuig was aangereden, waarbij hij beweerde dat agenten hem opzettelijk sloegen, hem op de grond

aanvielen en hem bleven slaan in een politievoertuig voordat hij hem medische behandeling ontzegde.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

21 januari: Orhan İnandı, een Turkse onderwijzer die in 2021 door de Turkse inlichtingendienst uit Kirgizië werd ontvoerd, vertelde parlements lid en mensenrechtenverdediger Ömer Faruk Gergerlioğlu van de oppositie dat hij tijdens hechtenis werd gemarteld, dat hem een operatie werd geweigerd gedurende 16 maanden nadat zijn arm was gebroken, en dat hij werd onderworpen aan ernstige mishandeling.